



**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-858/19-C

Název	Základní škola a Mateřská škola Nová Bystřice
Sídlo	Hradecká 390, 378 33 Nová Bystřice
E-mail	zakladni.skola@novabystrice.cz
IČ	75000491
Identifikátor	650040821
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marika Hauserová
Zřizovatel	Město Nová Bystřice
Místo inspekční činnosti	Hradecká 390, 378 33 Nová Bystřice Švermova 371, 378 33 Nová Bystřice Švermova 403, 373 Nová Bystřice
Termín inspekční činnosti	18. 11. 2019 – 20. 11. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Nová Bystřice (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. K termínu inspekční činnosti navštívilo základní školu 325 žáků v 17 třídách, z toho 30 žáků

s pedagogickou podporou, mateřskou školu 115 dětí v šesti třídách, z toho dvě děti s pedagogickou podporou a 11 dětí mladších tří let. Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání 72 účastníkům ve třech odděleních.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy, která působí ve své funkci od roku 2016, řídí školu na základě jasných pravidel a mechanismů, organizace školy je efektivní a účelná. Škola má jasně stanovenou vizi, na jejímž základě jsou formulovány koncepční materiály, které jsou pravidelně aktualizovány s ohledem na dosažené dílčí výsledky a momentální situaci školy. Důraz je kladen na poskytování kvalitního předškolního a základního vzdělání, vytváření pozitivního klimatu školy, výchovu ke spolupráci a toleranci a rozvoj pedagogické spolupráce. Tyto strategické cíle jsou postupně úspěšně naplňovány.

Oblast řízení včetně kontrolní a hospitační činnosti je založena na těsné spolupráci ředitelky se svou zástupkyní a vedoucí učitelkou mateřské školy a postihuje všechny součásti školy. Její vyhodnocování je efektivní a promyšlené a vytváří podmínky pro zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu. V oblasti hospitační činnosti na základní škole, která probíhá v dostatečné četnosti a poskytuje pedagogům solidní zpětnou vazbu, zatím chybí hlubší monitoring zaměřený na metody a formy práce rozvíjející tvořivost ve výuce. Komunikace a spolupráce mezi pedagogy je konstruktivní a umožňuje efektivní týmovou spolupráci, vzájemnou podporu a výměnu zkušeností.

Vedení školy se podařilo zajistit stabilní a kvalifikovaný pedagogický sbor včetně čtyř asistentek pedagoga, předškolní vzdělávání dětí mladších tří let je podpořeno činností chůvy. Poradenské služby promyšleně zajišťuje tým složený z výchovného poradce a metodičky prevence. Další vzdělávání pedagogických pracovníků napomáhá jejich profesnímu růstu a zaměřuje se především na prohloubení odbornosti, společné vzdělávání, předcházení rizikového chování a počítačovou gramotnost, vzdělávání v oblasti aktivizujících metod a forem práce zatím nebyl věnován dostatečný prostor.

Díky dobré spolupráci se zřizovatelem a úspěšnému čerpání finančních prostředků z řady projektů a grantů se škole daří systematicky zlepšovat materiální a psychohygienické podmínky vzdělávání. V základní i mateřské škole došlo k výrazné modernizaci materiálního zázemí, kvalitní vybavení tříd poskytuje pedagogům velmi dobré podmínky pro realizaci vzdělávacích záměrů. Obnoven byl školní rozhlas a nainstalována nová telefonní ústředna. Postupně se zlepšuje vybavení výukovými programy a učebními pomůckami. Škola disponuje velmi dobrým zázemím pro výuku výtvarné a hudební výchovy, v aule školy se pravidelně konají umělecká vystoupení dětí a žáků pro rodiče a širší veřejnost. Nově postavenou lezeckou stěnu v tělocvičně využívá škola i veřejnost. Vytvořením přírodní zahrady v areálu mateřské školy byly výrazně zlepšeny podmínky pro vzdělávání v oblasti environmentální výchovy. Elektronické a kamerové zabezpečení vstupů do školy zvyšuje bezpečnost žáků i zaměstnanců.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka na prvním a druhém stupni základní školy probíhala v klidné a velmi produktivní pracovní atmosféře, žáci zodpovědně plnili zadané úkoly a dodržovali nastavená pravidla. Vyučující uplatňovali při komunikaci se žáky respektující přístup. Převažovalo dobře zvládnuté frontální vyučování doplněné řízenou diskuzí či samostatnou prací. Vyučující kladli důraz zejména na důkladné upevňování učiva, méně často se objevily aktivity

podporující tvořivost, kritické myšlení, vyvozování a objevování nových poznatků, což souvisí s menším výskytem skupinové práce a práce ve dvojici. Vyučovací hodiny byly správně strukturované, v závěru některých hodin však chybělo shrnutí učiva a zhodnocení dosažených cílů. Ve většině hodin byl vytvářen adekvátní prostor pro vlastní iniciativu žáků, učivo bylo často propojováno s reálnými situacemi, vhodně byla využívána práce s chybou. Výuka byla v dostatečné míře podporována názornými pomůckami, účelné využívání didaktické techniky efektivně posilovalo dosahování vzdělávacích cílů. Průběžné hodnocení žáků bylo spíše formální a vztahovalo se zejména k jejich aktuálním výkonům. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení jako prostředek posilující motivaci k učení uplatňovali vyučující s nižší četností. Zapojení slabších žáků do výuky bylo efektivní, většinou však nebyla patrná diferenciacce učiva směrem k nadaným žákům.

V hodinách výtvarné a hudební výchovy se vyučujícím dařilo vytvářet pozitivní pracovní atmosféru, náplň hodin byla pro žáky přitažlivá a žáci pracovali se zaujetím. Vyučující vhodně využívali pozitivní motivaci, poskytovali žákům dostatečný prostor pro jejich seberealizaci a cíleně podporovali jejich kreativitu. Významnou podporu pro rozvoj estetického vnímání a tvořivosti představuje školní časopis, ve kterém žáci uveřejňují vlastní tvorbu. V průběhu inspekční činnosti byla také sledována realizace environmentální výchovy. Škola má toto téma zpracováno odpovídajícím způsobem ve svém školním vzdělávacím programu, příslušná témata jsou vyučována průřezově v rámci několika předmětů. Žáci jsou vychováni k zodpovědnosti za stav životního prostředí ve svém nejbližším okolí, škola podporuje samostatné i průběžné třídění odpadu žáky i učiteli. Ve spolupráci s externími subjekty realizuje výukové a výchovné akce s touto tematikou. Problematika ochrany životního prostředí se objevuje v řadě třídních i celoškolních projektů realizovaných na prvním i druhém stupni základní školy.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým byla poskytována podpůrná opatření prvního až čtvrtého stupně, byla věnována adekvátní pozornost, individuální vzdělávací plány byly zpracovány v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení. Podpora některým z těchto žáků byla efektivně poskytována také prostřednictvím pedagogické intervence. Ve třech třídách působily asistentky pedagoga, s jejichž pomocí se tyto žáci aktivně zapojovali do vzdělávacího procesu. Pozornost asistentek byla zaměřena především na žáky, pro které byly doporučeny, v případě potřeby se však věnovaly i ostatním žákům. Spolupráce vyučujících s asistentkami byla vzhledem k požadavkům společného vzdělávání na velmi dobré úrovni, v této oblasti se pozitivně odrazila dlouhodobá zkušenost školy s integrací těchto žáků do vyučovacího procesu.

Běžnou součástí výuky jsou četné třídní i celoškolní projekty, které podporují vzájemnou spolupráci, prosociální vazby v kolektivech a rozvoj komunikativních dovedností a významně zvyšují motivaci k učení. Výchovně-vzdělávací proces je pravidelně obohacován návštěvou kulturních, osvětových, preventivních a vzdělávacích pořadů. Činnost školní družiny a nabídka několika zájmových kroužků prospěšně ovlivňují způsob trávení volného času žáků a podílí se na prevenci rizikového chování.

Sledované aktivity v mateřské škole probíhaly v průběhu celého dne v emočně příznivém prostředí, založeném na vzájemném respektu všech účastníků vzdělávání. Vyznačovaly se vyváženým poměrem spontánních a řízených činností. Jasně definované cíle vycházely z třídního vzdělávacího programu i z aktuálních témat. Nastolením ideálních podmínek dětí spontánně objevovaly souvislosti a svět kolem sebe. Vzájemná pomoc a spolupráce, dodržování pravidel vzájemného soužití podporovaly příznivé prosociální vztahy a vedly k osobnostnímu i sociálnímu rozvoji dětí. Vzdělávací nabídka byla přizpůsobena cílové skupině, dílčí cíle byly diferencovány a dětem srozumitelně sděleny. Situační a prožitkové

učení podporovalo motivaci ke vzdělávání. Nabídnuté aktivity, rozvíjející hrubou i jemnou motoriku, komunikaci, tvořivost a fantazii, vedly k podpoře gramotností i očekávaných kompetencí. K plnění stanovených záměrů zvolily učitelky frontální formu vzdělávání, efektivně byla zařazena i samostatná aktivita a funkční skupinová práce. Střídáním činností udržovaly učitelky u dětí patřičnou pozornost. Ty byly vedeny k aktivní spoluúčasti na řešení problémů i k samostatnému rozhodování. Zpětnou vazbu ve všech třídách poskytovaly učitelky průběžným hodnocením, nevyužily sebehodnocení jako nástroje k individuálnímu posunu každého dítěte. V bezpečném prostředí při pobytech venku děti rozvíjely pohybové aktivity a doplňovaly si poznatky o přírodě. Vedení k samostatnosti, hygienické a společenské návyky upevňovaly a procvičovaly učitelky v průběhu všech činností. Ke zkvalitnění a doplnění vzdělávacího obsahu školního vzdělávacího programu mateřské školy přispívají kulturní a vzdělávací aktivity jako divadelní představení, výlety, exkurze.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování úrovně vzdělávacích výsledků využívá základní škola zejména standardní interní hodnotící nástroje – testy, písemné práce a ústní zkoušení, okrajově je využívána i externí evaluace. Dosahované výsledky na úrovni tříd i jednotlivců jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány v rámci pravidelných jednání pedagogické rady, předmětové komise se výsledky žáků zabývají pouze v obecné rovině. Žákům s rizikem školní neúspěšnosti je nabízena již od počátečních projevů selhání podpora v rámci individuálních konzultací a doučovacích kroužků, v případě přetrvávajících potíží škola zpracovává plán pedagogické podpory, případně vyvolá jednání s poradenským zařízením. Škola systematicky sleduje i úspěšnost žáků u přijímacích zkoušek na střední školy, vede žáky k realistickému zhodnocení vlastních předpokladů a zodpovědnému výběru budoucí profese. Žáky i zákonné zástupce komplexně informuje o možnostech dalšího studia na středních školách.

Celkové výsledky žáků jsou dlouhodobě vyrovnané, u prospěchově slabších žáků se osvědčilo doučování nad rámec běžné výuky v rámci tzv. šablon. Významnou pomocí pro přestupující žáky, kteří se učili podle jiného školního programu, je tzv. přechodový program, s pomocí kterého jsou žáci adaptováni na nové školní prostředí. V rámci tzv. šablon je také poskytována podpora výuky českého jazyka přizpůsobená potřebám žáků-cizinců. Neúčast žáků na vyučování je na běžné úrovni a neovlivňuje tak negativně osvojování poznatků. Výskyt neomluvené absence a kázeňské problémy jsou včas řešeny třídními učiteli, případně výchovnou poradkyní spolu se zákonnými zástupci žáků. Četnost snížených stupňů z chování, stejně jako kázeňských opatření je nízká. Škola motivuje žáky k učení a k pozitivním postojům ke škole udělováním pochval a zapojením do školních kol předmětových soutěží a olympiád. Úspěchů na okresní a krajské úrovni dosahuje škola zejména ve sportovních a dopravních soutěžích, v soutěži mladých zdravotníků a v jazykových olympiádách. Dlouhou tradici mají absolventské práce žáků devátých ročníků prezentované před zástupci školy a spolužáky. Předložené práce vykazují velmi dobrou úroveň a škola jimi zlepšuje klíčové kompetence žáků. O prospěchu jsou zákonní zástupci žáků pravidelně informováni prostřednictvím žakovských knížek a na třídních schůzkách, využívat mohou i konzultační hodiny, o kterých škola vhodně informuje na svých webových stránkách.

Seznamování s prostředím mateřské školy a postupné zvykání na dětský kolektiv je rodičům nabízeno v rámci adaptačního programu. Pro péči a vzdělávání dětí mladších tří let je významnou podporou chůva, pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami asistentka pedagoga. Její každodenní spolupráce s učitelkami v kmenové třídě, volba vhodných

vzdělávacích postupů a využití speciálních pomůcek vede u dítěte s potřebou podpůrných opatření k výrazným vzdělávacím pokrokům. Kvalitní a systematická příprava dětí v povinném roce předškolní docházky se odráží v úspěšnosti dětí na vyšším stupni vzdělávání. K té také přispívá průběžná logopedická prevence a spolupráce s klinickým logopedem. Využitím spolupráce s Policií České republiky jsou děti vedeny k bezpečnosti na silnici. V průběhu vzdělávání pracují učitelky s odpovědnými diagnostickými nástroji pro sledování individuálních pokroků dětí, ale v případě potřeby nestanovují záměry, jak s nimi pracovat dál. Celkové naplňování cílů školního vzdělávacího programu je patrné ze systematického třídního plánování i průběžné a celkové autoevaluace.

Zájem o dění ve škole zvyšuje řada osvětových a kulturních akcí organizovaných pro rodiče i širší veřejnost. Děti a žáci školy pravidelně vystupují na charitativních a kulturních akcích a přispívají ke kulturnímu životu města. Dlouhodobá spolupráce s partnerskou školou v Rakousku, v jejímž rámci jsou organizovány společné akce pro děti, žáky prvního stupně, rodiče i vyučující, posiluje jazykové kompetence, napomáhá odbourávání mezikulturních bariér a předsudků a napomáhá rozvoji sociálních kompetencí. Výsledky vzdělávání škola průběžně prezentuje ve výroční zprávě, v prostorách školy, na svých webových stránkách a v místním tisku.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně na pozici ředitelky školy a metodičky prevence. Nové vedení se intenzivně zaměřuje na vytváření zdravého školního klimatu a zajištění podmínek pro rozvoj pedagogické spolupráce. Škola realizuje řadu třídních i celoškolních projektů a pokračuje v úspěšné integraci žáků s potřebou podpůrných opatření. Systematicky jsou zlepšovány materiální podmínky školy.

Silné stránky

- Vedení školy s pomocí zřizovatele a úspěšným zapojením do řady projektů cílevědomě a systematicky zajišťuje kvalitní materiální a esteticky podnětné zázemí pro děti, žáky i zaměstnance školy a pozitivně tím ovlivňuje průběh vzdělávání.
- Začlenění třídních i celoškolních projektů do výchovně-vzdělávacího procesu cíleně podporuje prosociální vazby v kolektivech, kooperaci a rozvoj komunikativních dovedností žáků.
- Vzdělávání a výuka jsou vhodně doplňovány pestrou paletou akcí, které upevňují vědomosti a dovednosti především v oblasti zdravého životního stylu, sportu, kultury a vztahu k přírodě.
- Dlouhodobá spolupráce s partnerskou školou v Rakousku, organizování společných akcí dětí a žáků prvního stupně, pedagogických pracovníků a rodičů posilují jazykové kompetence a významně podporují rozvoj sociálních kompetencí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Méně časté využívání aktivizujících metod a forem práce a formativního hodnocení spolu s nedostatečnou diferenciací výuky směrem k nadaným žákům oslabuje motivaci žáků k učení.
- Učitelky si nestanovují konkrétní pedagogické záměry při individuálním hodnocení dětí a v důsledku toho není vždy v plné šíři rozvíjen jejich vzdělávací potenciál.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Více využívat metody a formy aktivního učení, které zvyšují motivaci žáků i celkovou efektivitu vzdělávání.
- Častěji uplatňovat prostředky formativního hodnocení, zaměřit pozornost na správné časové rozložení vyučovacích hodin a v závěrech hodin provádět hodnocení dosažených cílů.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků více zaměřit na aktivizující metody a formy práce a na formativní hodnocení.
- Více využívat diferenciaci učiva směrem k nadaným žákům a zintenzivnit práci s nimi.
- Více se zaměřit na analýzu vzdělávacích výsledků a přijímání účinných opatření ke zlepšení.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dodatek č. 3 ke Zřizovací listině ze dne 18. 9. 2002 příspěvkové organizace Základní školy a Mateřské školy Nová Bystřice vydaný Městem Nová Bystřice dne 30. 9. 2009 s účinností od 1. 11. 2009
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané MŠMT dne 30. 5. 2007 pod č. j. 12027/2007-21 s účinností od 1. 9. 2007 (zápis právnické osoby Základní škola a Mateřská škola Nová Bystřice do školského rejstříku).
3. Jmenování ředitelky školy Radou města Nová Bystřice usnesením č. 359/16 ze dne 7. 12. 2016
4. Školní řád základní školy ze dne 10. 9. 2018
5. Školní řád mateřské školy ze dne 2. 9. 2019
6. Vnitřní řád školní družiny ze dne 1. 9. 2017
7. Školní vzdělávací programy pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání platné k termínu inspekce
8. Rozvrh pro školní rok 2019/2020
9. Koncepce rozvoje školy na období 2018/19 - 2020/21
10. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2018/2019 a 2019/2020
11. Záznamy z jednání pedagogických rad od roku 2018/2019 do termínu inspekční činnosti
12. Záznamy z organizačních porad od roku 2018/19 do termínu inspekční činnosti
13. Třídní knihy pro školní roky 2018/2019 a 2019/2020
14. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
15. Výroční zpráva za školní rok 2018/2019
16. Kompletní dokumentace výchovného poradenství včetně individuálních vzdělávacích plánů a programu poradenských služeb
17. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
18. Dokumentace týkající se školního stravování
19. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marie Adamová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Marie Adamová v. r.

Mgr. Bc. Jaromír Čermák, školní inspektor

Mgr. Bc. Jaromír Čermák v. r.

Ing. Jana Fišerová, školní inspektorka

Ing. Jana Fišerová v. r.

PhDr. Aranka Fořtová, školní inspektorka

PhDr. Aranka Fořtová v. r.

Mgr. Dana Machová, školní inspektorka

Mgr. Dana Machová v. r.

Bc. Ladislava Svatošová, kontrolní pracovnice

Bc. Ladislava Svatošová v. r.

V Českých Budějovicích 6. 12. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Marika Hauserová, ředitelka školy

Mgr. Marika Hauserová v. r.

V Nové Bystřici 13. 12. 2019